

Sygn. akt III KK 126/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący)
SSN Jacek Błaszczak (sprawozdawca)
SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie **A. W.**

skazanego z art. 180a k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 5 maja 2022 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na niekorzyść skazanego,
od wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 4 listopada 2021 r., sygn. akt II K [...]

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w K. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem nakazowym z dnia 4 listopada 2021 r., sygn. akt II K [...], uznał **A. W.** za winnego tego, że w dniu 19 maja 2021 r., w miejscowości Z. gm. N. powiatu [...], prowadził po drodze publicznej pojazd marki V. o nr rej. [...] nie stosując się do decyzji Starosty [...] w K. z dnia 20 stycznia 2021 r. o nr [...] o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi, tj. czynu z

art. 180a k.k., za co na podstawie art. 180a k.k. w zw. z art. 34 § 1 i 1a pkt 1 k.k. i art. 35 § 1 k.k. wymierzył mu karę 10 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem świadczenia nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 32 (trzydziestu dwóch) godzin w stosunku miesięcznym. Nadto, na mocy art. 42 § 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. Sąd orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku. Sąd wydał również rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów sądowych i na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego z obowiązku ich ponoszenia.

Wobec braku sprzeciwu uprawnionych stron, wskazany wyrok nakazowy uprawomocnił się w dniu 2 grudnia 2021 r. (k. 56).

Kasację od tego orzeczenia wniósł Prokurator Generalny, który zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 500 § 1 i 3 k.p.k., polegające na wydaniu wobec A. W. wyroku w postępowaniu nakazowym, mimo iż okoliczności popełnienia opisanego w akcie oskarżenia czynu z art. 180a k.k. i wina oskarżonego, w świetle całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, budziły wątpliwości w odniesieniu do opisu czynu i kwalifikacji prawnej przypisanego oskarżonemu występkowi, co w efekcie, z rażącym naruszeniem również art. 504 § 1 pkt 4 k.p.k., doprowadziło do skazania A. W. za przestępstwo z art. 180a k.k., popełnione w dniu 19 maja 2021 r., podczas gdy we wskazanej dacie oskarżonego obowiązywała nie tylko decyzja administracyjna o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami, ale przede wszystkim, stanowiący podstawę wydania tej decyzji zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, prawomocnie orzeczony wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 9 listopada 2020 r., sygn. akt II K [...], obowiązujący oskarżonego do dnia 19 października 2023 r., w konsekwencji czego, z uwagi na pomijalny zbieg przepisów, podstawę skazania oskarżonego oraz podstawę wymiaru kary winien stanowić art. 244 k.k., a nadto rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 504 § 1 pkt 5 k.p.k., poprzez orzeczenie wobec oskarżonego A. W. kary ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, w sposób uniemożliwiający wykonanie wyroku, a to poprzez zawarcie w orzeczeniu

sprzecznych treści i odmienne określenie w zapisie cyfrowym na „10” i słownym na „sześć” (miesiące) wymierzonej kary ograniczenia wolności, co stanowiło bezwzględłą przyczynę uchylenia orzeczenia, określoną w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w K. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się uzasadniona w stopniu oczywistym. Sytuacja taka stwarza aktualnie możliwość jej uwzględnienia na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.) bez względu na kierunek nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Przechodząc do merytorycznej analizy wywodów kasacji, należało w pełni podzielić zarówno treść zarzutów, jak i argumentację przedstawioną na ich poparcie oraz wnioski końcowe. Zaskarżony wyrok nie spełnia wymogów treści wyroku określonych w art. 504 § 1 pkt 5 k.p.k. Przepis ten wyraźnie wskazuje, że w wyroku nakazowym winno być zawarte rozstrzygnięcie, co do wymiaru kary. Wymóg ten należy rozumieć jako wskazanie rodzaju kary, jaką sąd orzeka oraz określenie jej rozmiaru. Powyższy wymóg wiąże się ściśle z regulacjami prawa materialnego, których niespełnienie stanowi także rażące naruszenie tej sfery prawa (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2010 r., sygn. akt V KK 301/09, OSNKW 2010, z. 6, poz. 52). Oczywistym jest, że rozstrzygnięcie co do kary należy do niezbędnych elementów orzeczenia skazującego. Realizacja tego wymogu powinna dokonywać się przez sformułowanie rozstrzygnięcia o karze w sposób precyzyjny i zrozumiały, umożliwiający zarazem jej wykonanie. Rozbieżność w cyfrowym i słownym zapisie wymiaru kary nie tylko narusza obowiązek redagowania orzeczenia w sposób jednoznaczny i zrozumiały, ale przede wszystkim odzwierciedla wewnętrzną sprzeczność wyroku uniemożliwiającą jego wykonanie” (zob. wyrok SN z dnia 23 maja 2017 r., sygn. III KK 186/17).

Sprzeczność w treści wyroku Sądu Rejonowego, dotycząca wysokości wymierzonej kary ograniczenia wolności w zapisie cyfrowym na „10” i słownie na „sześć” – jest nieusuwalna w trybie sprostowania (art. 105 k.p.k.) oraz w procedurze przewidzianej w art. 13 § 1 k.k.w., dotyczy bowiem *meritum* orzeczenia. Jednocześnie analiza materiałów postępowania wskazuje, iż w sprawie

nie zachodzi sytuacja analogiczna do tej stanowiącej kanwę uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2018 r., I KZP 2/18 (OSNKW 2018/8/54), tj., że tylko jeden z rozbieżnych sposobów wyrażenia kary odzwierciedlał wymiar kary, który był możliwy do orzeczenia na podstawie wskazanych przepisów prawa.

W konsekwencji w sprawie ziściła się bezwzględna przesłanka odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. w związku z powstaniem sprzeczności w treści orzeczenia, uniemożliwiającej jego wykonanie.

Podzielić należało także drugi z przedstawionych w kasacji zarzutów, w którym skarżący zarzucił naruszenie przepisów art. 500 § 1 i 3 k.p.k. polegające na wydaniu wobec A. W. wyroku w postępowaniu nakazowym mimo, że okoliczności popełnienia czynu i wina oskarżonego budziły wątpliwości w odniesieniu do opisu czynu i kwalifikacji prawnej, co w efekcie z rażącym art. 504 § 1 pkt 4 k.p.k. doprowadziło do skazania za czyn z art. 180a k.k. W wypadku wydania wyroku nakazowego, obowiązek wskazania kwalifikacji prawnej czynu wynika z przepisu szczególnego, jakim jest art. 504 § 1 pkt 4 k.p.k., który stanowi, że wyrok nakazowy powinien zawierać dokładne określenie zarzucanego czynu, ze wskazaniem zastosowanych przepisów ustawy karnej. Jak słusznie dostrzega Prokurator Generalny w sprawie niniejszej istniały wątpliwości co do przyjętej w akcie oskarżenia kwalifikacji prawnej oraz opisu czynu zarzucanego, a następnie przypisanego oskarżonemu przez Sąd jako występku z art. 180a k.k. A. W. zarzucono, iż w dniu 19 maja 2021 r. prowadził po drodze publicznej pojazd mechaniczny, nie stosując się tym samym do decyzji administracyjnej właściwego organu o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami, podczas gdy z treści przedmiotowej decyzji wynika, iż podstawą jej wydania był obowiązujący oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, orzeczony wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 9 listopada 2020 r., sygn. akt II K [...]. Na mocy wskazanego wyroku orzeczono wobec A. W. środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów na łączny okres 4 lat. Powyższe prawomocne skazanie w sprawie Sądu Rejonowego w K., sygn. akt II K [...], wynikało również z danych Krajowego Rejestru Karnego.

Uchybienie to miało niewątpliwie istotny wpływ na treść wydanego

orzeczenia, albowiem podstawą skazania oraz wymiaru kary wobec oskarżonego był przepis przewidujący łagodniejszy zakres odpowiedzialności karnej, a mianowicie zagrożenie karą grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2 (art. 180a k.k.), podczas gdy przepis, który winien mieć zastosowanie, przewiduje zagrożenie wyłącznie karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 (art. 244 k.k.). Nadto, prawidłowa subsumcja prawna winna odzwierciedlać całość inkryminowanego zachowania sprawcy czynu zabronionego, który w przypadku naruszenia normy art. 244 k.k. godzi w wymiar sprawiedliwości, w związku z lekceważeniem orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów i nie stanowi wyłącznie występkę przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji.

Z tych wszystkich racji, uznając kasację za w pełni zasadną, należało wydać orzeczenie o charakterze kasatoryjnym.

a.s.